

6.10.2022 (actualizat 23.02.2023)

Buletinul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului Hotărâri și decizii împotriva României iulie - septembrie 2022

În perioada 1 iulie - 30 septembrie 2022, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a examinat 217 de cereri împotriva României, pronunțând 13 hotărâri și 40 decizii de inadmisibilitate și de scoatere de pe rol.¹

Panaet împotriva României

(5.7.2022, cererea nr. 34690/21)

decizie de inadmisibilitate (art. 6; proces echitabil)

În cauză, reclamanta, inginer și șef al unei echipe de lucrători, a fost condamnată cu suspendare pentru nerespectarea normelor de protecția muncii, întrucât, în urma unui accident, un lucrător din echipa sa a fost grav rănit. În fața Curții, întemeindu-se pe art. 6 § 1, 2 și 3 lit. d) din Convenție², reclamanta a susținut că instanța de apel nu a luat în considerare declarațiile martorilor care îi erau favorabile, și că le-a respins fără audierea acestora. A reclamat, de asemenea, respingerea de către instanțele naționale a cererilor sale de a dispune un supliment de expertiză și de a audia expertul. În sfârșit, aceasta a considerat că dreptul său la prezumția de nevinovăție nu a fost respectat, pentru motivul că instanța de apel nu a acordat o importanță suficientă mărturiilor care îi erau favorabile.

Curtea a reținut că, în speță, instanța de fond a dispus efectuarea unei expertize tehnice. Reclamanta a fost în măsură să numească un expert care a participat la aceasta, a adus modificări raportului de expertiză și l-a semnat fără observații. Reclamanta a fost informată cu privire la conținutul raportului de expertiză pe care l-a putut contesta în cursul dezbaterii fondului. Refuzul instanțelor naționale de a dispune efectuarea unui supliment de expertiză sau de a audia expertul nu pare arbitrar, întrucât atât instanța de fond, cât și instanța de apel și-au motivat în mod obiectiv deciziile. În plus, reclamanta a putut, în conformitate cu principiul contradictorialității, să invoce și să fie examinate de instanțele naționale argumentele pe care le-a considerat relevante pentru cauza sa. În concluzie, deciziile pronunțate au fost motivate și lipsite de arbitrarie.

Peniu împotriva României

(5.7.2022, cererea nr. 13136/20)

decizie de inadmisibilitate (art. 5; liberare condiționată)

Cererea a avut ca obiect întârzierea cu care autoritățile au aplicat decizia de punere în libertate a reclamantului. Curtea a observat că, conform dreptului intern, o astfel de hotărâre nu este executorie înainte de a fi definitivă (art. 587 C. proc. pen.), putând fi

¹ Căutarea pe site-ul Curții poate fi făcută [aici](#). Materialul de față nu conține o prezentare exhaustivă a jurisprudenței contra României pentru perioada de referință, fiind posibilă publicarea ulterioară de către Curte a unor decizii ori hotărâri suplimentare. Institutul European din România va opera actualizările necesare în mod retroactiv.

² Trimiterile din text se fac la Convenția europeană a drepturilor omului și protocoalele ulterioare, disponibile [aici](#), precum și la Regulamentul Curții, disponibil [aici](#).

atacată cu contestație în termen de trei zile de la comunicare. Judecătoria Tulcea a informat autoritățile penitenciare că hotărârea prin care s-a dispus punerea în libertate a reclamantului a rămas definitivă la 5 februarie 2020. Curtea nu a constatat nicio întârziere în notificarea hotărârii pronunțate la 5 februarie 2020, și anume în ziua următoare expirării termenului de introducere a contestației. În concluzie, reclamantul a fost deținut în temeiul unei dispoziții legale în perioada 31 ianuarie - 5 februarie 2020 și nu a fost identificată nicio întârziere în executarea deciziei de punere în libertate.

Piperea împotriva României

(5.7.2022, cererea nr. 24183/21)

decizie de inadmisibilitate (art. 8; art. 34; criteriile de admisibilitate)

Prezenta cerere a avut ca obiect susținerile reclamantului, care a invocat art. 8 din Convenție și art. 2 § 1 din Protocolul nr. 4, potrivit cărora declararea stării de alertă, care a avut loc în România la 18 mai 2020 pentru a limita pandemia cauzată de virusul SARS-CoV-2, ar fi condus la o restrângere a dreptului său la liberă circulație și ar fi constituit o încălcare a dreptului său la respectarea vieții sale private din cauza obligației, în unele cazuri, de a completa o declarație care să indice scopul, destinația și durata deplasării, precum și alte date cu caracter personal.

Curtea a observat că măsurile contestate în mod general și imprecis de reclamant au vizat întreaga populație din cauza unor condiții sanitare pe care autoritățile naționale competente le-au considerat grave. Reclamantul nu a arătat că a făcut obiectul unei măsuri de prevenție individuale și nu a susținut că nu ar fi avut libertatea să își părăsească locuința din diverse motive sau că a fost forțat să se izoleze pentru o anumită perioadă. Curtea a reținut că acesta nu a precizat nici dacă a făcut efectiv obiectul unor controale în timpul călătoriilor sale și nici în ce mod a fost afectat în mod efectiv dreptul la respectarea vieții sale private. Curtea a mai observat că reclamantul s-a plâns *in abstracto* că măsurile luate de statul român pentru a combate răspândirea virusului SARS-CoV-2 au fost insuficiente și inadecvate. Din nou, acesta nu a furnizat informații cu privire la situația sa personală și nu a explicat cu precizie modul în care pretenziunile neîndepliniri ale obligațiilor de către autoritățile naționale ar fi putut să îl afecteze în mod direct și să îl vizeze din cauza unor eventuale caracteristici individuale.

În concluzie, Curtea a considerat că pretenziunile reclamantului fie nu îndeplinesc criteriile de admisibilitate prevăzute la art. 34 și 35 din Convenție, fie nu indică nicio încălcare aparentă a drepturilor și libertăților consacrate în Convenție sau în Protocoalele la aceasta.

Vlad împotriva României³

(5.7.2022, cererea nr. 1020/20)

încălcarea art. 8 (neexecutarea hotărârilor judecătorești; drept de vizitare a copilului)

Cererea reclamantului a avut ca obiect neexecutarea hotărârilor judecătorești prin care s-a stabilit programul reclamantului de vizitare a copilului său. Curtea a reținut că, exceptând solicitarea de sancțiuni pentru nerespectarea hotărârii judecătorești, executorul judecătoresc nu a recurs la alte măsuri de intensitate crescătoare progresivă, destinate realizării programelor de vizitare, inclusiv, după caz, măsuri specifice pentru cazurile de refuz al contactului între copil și părintele înstrăinat (art. 910-913 C. proc. civ.), precum sancționarea mamei cu amendă pentru obstrucționarea procedurii, instituirea unui program de consiliere psihologică în beneficiul copilului sau asistență din partea poliției și a experților în protecția copilului. Guvernul nu a furnizat nicio justificare pentru o astfel de lipsă de acțiune, care contravine obligației autorităților de a lua, fără întârziere, măsuri eficiente menite să asigure un contact efectiv între reclamant și copilul său.

³ Disponibilă în limba română [aici](#).

Agrokualita Eood împotriva României

(5.7.2022, cererea nr. 18669/19)

încălcarea art. 6 (proces echitabil; notificare în contextul procedurii insolvenței)

Cererea a avut ca obiect plângerea societății reclamante potrivit căreia, din cauza greșitei interpretări a dreptului intern care reglementează procedura insolvenței, și anume Legea nr. 85/2014, în special art. 42 alin. (3), instanțele naționale i-au respins cererea prin care titlul său să devină executoriu împotriva unui terț.

Curtea a observat că problema speței nu reprezenta o chestiune de jurisprudență națională contradictorie ca atare, ci mai degrabă decizia instanțelor naționale de a înlătura norma procedurală prevăzută de lege care impunea în mod expres notificarea tuturor creditorilor, în lipsa căreia cererile lor de a fi conexate la procedură ar fi fost considerate ca fiind prezentate în termenul legal. Acest raționament s-a întemeiat pe prezumția instanțelor potrivit căreia, din momentul în care directorul societății reclamante avea cunoștință de procedura insolvenței, societatea reclamantă însăși trebuie să fi știut, de asemenea, de procedura respectivă și, prin urmare, și-ar fi putut exercita dreptul de a depune cererea, în pofida lipsei procedurii de notificare impuse de Legea nr. 85/2014. Decizia instanțelor naționale de a înlătura astfel, pe baza unei prezumții, norma clară care impune notificarea tuturor creditorilor nu pare, în opinia Curții, că dispunea de sprijin clar și coerent la momentul faptelor. În plus, prevederile legale privind notificarea și toate excepțiile prevăzute de lege pot fi considerate ca având ca scop garantarea securității juridice și buna administrare a justiției. Cu toate acestea, Curtea nu a văzut modul în care aplicarea preconizată a acestor norme în speță, care ar fi impus conexarea pretențiilor societății reclamante la procedură, ar fi fost incompatibilă cu obiectivele sus-menționate, ținând cont, în special, de faptul că solicitarea fusese formulată într-un termen foarte scurt, și anume la mai puțin de o lună de la expirarea termenului impus de lichidator.

Stănescu împotriva României

(5.7.2022, cererea nr. 3861/16)

încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 (drept de proprietate; sechestrul instituit în cadrul procesului penal)

Reclamanta s-a plâns că sechestrul instituit asupra bunurilor sale a adus atingere dreptului său de proprietate, precum și de faptul că a fost privată de dreptul de acces la o instanță și de lipsa unei căi de atac efective în această privință.

Curtea recunoaște importanța desfășurării de investigații în cazul presupuselor infracțiuni economice grave, cu diligența necesară pentru a se asigura că infracțiunile sunt examinate în mod corespunzător și că procedurile sunt finalizate în mod legal. Cu toate acestea, ținând seama, în special, de durata sechestrului aplicat asupra bunurilor aparținând reclamantei și de valoarea considerabilă a acestor bunuri, precum și de lipsa unei posibilități de a contesta efectiv măsura impusă în cadrul procesului penal în care nu a fost parte, Curtea a constatat că nu s-a menținut un just echilibru în prezenta cauză între interesul general al societății și interesele reclamantei, întrucât aceasta din urmă a fost obligată să suporte o sarcină excesivă.⁴

Paulescu împotriva României

(5.7.2022, cererea nr. 21700/15)

încălcarea art. 6; încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 (dreptul la respectarea bunurilor; neexecutarea hotărârilor judecătorești)

Cererea a avut ca obiect restituirea prețului pentru un apartament naționalizat, în urma hotărârii definitive a Curții de Apel București, apartament cumpărat de reclamant în anul 1996 și restituit ulterior foștilor proprietari. Primăria București a rambursat reclamantilor jumătate din sumă, în timp ce regia autonomă care administra patrimoniul locativ imobiliar a refuzat să plătească cealaltă jumătate pentru motivul că, pentru vânzarea apartamentului, a acționat în calitate de reprezentant al primăriei.

⁴ A se vedea cauza similară *Credit Europe Leasing Ifn SA împotriva României*, nr. 38072/11, 21 iulie 2020, disponibilă în limba română [aici](#).

Curtea a reținut că apartamentul a fost vândut de o regie autonomă care a acționat, sub controlul primăriei, în numele și pe seama acesteia. Prin urmare, autoritățile locale nu se pot opune executării integrale a hotărârii timp de mai mult de 17 ani pentru motivul că municipalitatea nu era singura pârâtă în procedura internă. Refuzând să respecte hotărârea definitivă a curții de apel, autoritățile naționale i-au privat pe reclamânți de suma de bani convenită. Imposibilitatea de a obține executarea hotărârii favorabile acestora a constituit o ingerință în exercitarea dreptului la respectarea bunurilor lor, astfel cum este enunțat în prima teză de la primul paragraf al art. 1 din Protocolul nr. 1.⁵

Tusă împotriva României

(30.08.2022, cererea nr. 21854/18)

încălcarea art. 8 (malpraxis medical; ineficiența mecanismului juridic instituit pentru stabilirea răspunderii și a prejudiciului)

În cauză, reclamanta a suferit ablația unui sân de către un chirurg ca urmare a diagnosticării cu cancer de către un doctor oncolog, diagnostic care s-a dovedit ulterior incorect. Considerând că a fost victima unui malpraxis medical, reclamanta a utilizat toate procedurile prevăzute de dreptul național pentru a stabili răspunderea individuală a celor doi medici și a angajatorilor acestora. A utilizat calea penală, a introdus o acțiune în răspundere civilă medicală în temeiul Legii nr. 95/2006, o acțiune în răspundere civilă delictuală în temeiul dreptului comun, care este încă pendinte, și a formulat, de asemenea, o plângere disciplinară.

Curtea a reținut, în ceea ce privește cadrul de reglementare intern, că acesta permite să se aleagă între mai multe proceduri și poate părea favorabil justițiabililor. Totuși, procedurile introduse au condus la rezultate divergente. Astfel, în pofida rezultatelor lor respective, atât procedura penală, cât și procedura disciplinară au condus la concluzia că doctorul oncolog și-a îndeplinit sarcinile profesionale în mod defectuos. Cu toate acestea, procedura întemeiată pe Legea specială nr. 95/2006 excludea o astfel de răspundere. În al doilea rând, mecanismul juridic s-a dovedit a fi lent și greoi. Instanțele au suspendat procedurile în timp ce alte proceduri erau pendinte, ceea ce ar fi putut conduce la prescrierea răspunderii penale a oncologului sau la încetarea procedurii disciplinare ca urmare a decesului chirurgului în cauză. Deși reclamanta a ales să exercite toate procedurile pe care i le pune la dispoziție cadrul de reglementare, Curtea nu i-a putut reproșa că a procedat astfel. Este de înțeles că aceasta a dorit să obțină clarificări cu privire la situația sa de fapt și repararea prejudiciului pe care a considerat că l-a suferit. Cu toate acestea, acțiunea în răspundere civilă delictuală, singura procedură care, teoretic, poate duce la obținerea de despăgubiri, este încă pendinte, la 9 ani de la introducerea acțiunii în instanță de către reclamantă și la 14 ani de la consultul medical și intervenția suferită. Mecanismul juridic instituit de dreptul național nu a demonstrat, în cazul reclamantei, eficacitatea impusă de jurisprudența Curții.

Pârvu împotriva României

(30.08.2022, cererea nr. 13326/18)

încălcarea art. 2 (dreptul la viață; uciderea de către poliție a unei persoane confundate cu un infractor; anchetă efectivă)

În cauză, soțul reclamantei a fost împușcat mortal, în timp ce conducea un autoturism, de către un agent de poliție. Faptele au avut loc în cursul unei intervenții planificate de ofițerii de poliție pentru arestarea unui fugar internațional care făcea obiectul unui mandat european de arestare și era considerat periculos. Soțul reclamantei a fost confundat cu această persoană. Urmărirea penală a durat mai mult de 11 de ani și a culminat cu o ordonanță prin care Ministerul Public a considerat că agentul de poliție a acționat în autoapărare pentru a-l împiedica pe soțul reclamantei să pună în pericol viețile altor agenți de poliție aflați la fața locului și a descris împușcarea ca accidentală. Reclamanta a contestat fără succes soluția procurorilor.

⁵ A se vedea cauza similară *Fundația Cămine de Elevi ale Bisericii Reformate și Stanomirescu împotriva României*, nr. 2699/03 și 43597/07, 7 ianuarie 2014, disponibilă în limba română [aici](#).

Curtea a reținut, sub aspect material, că operațiunea poliției nu a fost pregătită astfel încât să se reducă la minimum utilizarea forței letale. Au fost desfășurate forțe de poliție importante, dar acestea au acționat pe baza unor informații incorecte conform cărora persoana care conducea autoturismul a fugit. De asemenea, au existat deficiențe în investigarea acestei erori, iar decizia procurorului a explicat doar superficial cum a fost posibil. În plus, nu a existat nicio dovadă că, la momentul pregătirii operațiunii, au fost luate în considerare măsuri de atenuare pentru a aplica principiul proporționalității și pentru a evita riscul uciderii unei persoane nevinovate din greșeală. În plus, au existat îndoieli cu privire la aspectul dacă agenții de poliție implicați în evenimente puteau fi identificați în mod clar ca aparținând forțelor de poliție și nu a fost prevăzută prezența unei ambulanțe, motiv pentru care victima a trebuit să aștepte aproximativ 15 de minute până la sosirea serviciilor de urgență. În cele din urmă, Guvernul nu a demonstrat că există un cadru legislativ și administrativ adecvat pentru a oferi cetățenilor garanții împotriva arbitrariului și a abuzului de forță. Prin urmare, modul în care poliția a reacționat nu poate fi considerat ca fiind „absolut necesar” pentru a preveni sustragerea și arestarea soțului reclamantei sau pentru a preveni amenințarea pe care ar fi putut să o reprezinte.

Sub aspect procedural, Curtea a considerat că au existat omisiuni frapante în desfășurarea anchetei, care au fost identificate de instanțele competente, și că mai multe întrebări referitoare la elemente esențiale de fapt ale cauzei au rămas fără răspuns. În plus, ancheta penală privind uciderea soțului reclamantei a durat mai mult de 11 ani, iar cauza a fost trimisă de patru ori în fața organelor de urmărire penală pentru omisiuni semnificative în cadrul anchetei. De asemenea, autoritățile de anchetă au examinat doar superficial problema pregătirii și controlului operațiunii. În sfârșit, la mai mult de 6 ani de la data faptelor, o instanță internă a stabilit că procedurile operaționale ale poliției erau cuprinse într-un document secret la care parchetul nu avea acces.

C. Împotriva României

(30.08.2022, cererea nr. 47358/20)

încălcarea art. 8 (hărțuire sexuală la locul de muncă; deficiențe semnificative ale anchetei; neprotejarea integrității personale a reclamantei)

În cauză, reclamanta era angajată unei societăți comerciale care presta servicii de curățenie unei stații de cale ferată aparținând unei companii de stat. Ea a formulat o plângere penală împotriva directorului de secție pentru hărțuire sexuală. După anchetă, procuratura a închis cazul pe motiv că faptele comise nu îndeplineau condițiile prevăzute de legea penală pentru a constitui infracțiunea de hărțuire sexuală. Rezoluția a fost confirmată de procurorul șef al aceluiași birou și apoi de judecătoria. Raționamentul principal care a stat atât la baza rezoluției, cât și la baza hotărârii instanței a fost absența umilirii reclamantei prin actele în cauză, un element prevăzut de dreptul intern pentru ca actele să constituie infracțiunea respectivă.

Curtea a reținut că autoritățile nu au încercat să își asocieze constatările cu legislația internă, deși respectul pentru demnitate este o caracteristică proeminentă în legislația internă, și nici nu au luat măsuri active pentru a verifica consecințele pe care acțiunile directorului le-au avut asupra reclamantei. Ținând seama de relevanța pe care elementul intimidării sau al umilirii victimei o avea pentru a stabili existența infracțiunii de hărțuire sexuală, autoritățile ar fi putut dispune o evaluare psihologică a reclamantei pentru o analiză specializată a reacțiilor sale după întâlnirile cu directorul și posibilele consecințe psihologice. Acestea ar fi putut, de asemenea, să verifice dacă există motive pentru ca reclamanta să fi formulat acuzații false, întrucât acest lucru fusese sugerat de unele dintre declarațiile martorilor. În plus, Curtea a observat cu îngrijorare includerea în rezoluția procuraturii a unei explicații detaliate a insinuărilor făcute de directorul stației în declarațiile sale referitoare la viața privată a reclamantei și la presupusele motive ale acțiunilor și acuzațiilor sale. Deși anumite aspecte ale acestor declarații puteau fi relevante, era dificil de constatat care este scopul examinării infracțiunii care a fost comunicat prin reproducerea lor extensivă în rezoluția respectivă. Pe lângă faptul că era insensibilă și lipsită de respect față de reclamantă, prezența lor a stigmatizat-o și ar putea fi considerată o încălcare a drepturilor sale garantate de art. 8. În mod similar, procurorul nu a prezentat

nicio explicație cu privire la necesitatea confruntării martorilor și la impactul acesteia asupra reclamantei. În această privință, Curtea a reiterat faptul că necesitatea unei confruntări trebuie analizată cu atenție de către autorități și că trebuie examinate și protejate demnitatea și sensibilitatea victimei. Pe scena internațională, hărțuirea sexuală a fost condamnată fără echivoc, iar statele au fost îndemnate să îi pedepsească efectiv pe autori și, prin urmare, să pună capăt impunității. În același timp, instrumentele internaționale au solicitat părților contractante să ia măsurile legislative și de alt gen necesare pentru a proteja drepturile și interesele victimelor. Astfel de măsuri implică, printre altele, protecția împotriva victimizării secundare, o obligație pe care autoritățile nu au îndeplinit-o în speță. În sfârșit, chiar și după ce societatea a luat cunoștință de acuzațiile de hărțuire sexuală, reclamanta a continuat să suporte consecințele sale, întrucât a fost în cele din urmă forțată să își părăsească locul de muncă. Acest element care, fără îndoială, a adăugat la suferința și sentimentele sale de neputință, nu a avut nici o influență asupra modului în care autoritățile i-au evaluat suferințele.

Gal împotriva României⁶

(30.08.2022, cererea nr. 49229/15)

încălcarea art. 6 (proces echitabil; dreptul la apărare; examinarea martorilor)

În cauză, reclamanta a fost condamnată, în urma unui proces penal desfășurat în 3 grade de jurisdicție, la pedeapsa cu închisoarea pentru complicitate la trafic de influență. Aceasta a susținut, în fața Curții, că, în nicio etapă a procedurii, nu a avut posibilitatea de a interoga martorul ale cărui declarații făcute în cursul anchetei au contribuit la stabilirea vinovăției sale. Curtea de apel nu a examinat toate elementele de probă în mod direct și a pronunțat condamnarea pe baza aceluiași elemente de probă pe care s-a întemeiat hotărârea tribunalului de achitare. De asemenea, reclamanta s-a plâns că unul dintre judecătorii completului curții de apel nu a participat la audierea celor trei martori.

Curtea a observat că declarațiile martorului s-au aflat în centrul acuzației împotriva reclamantei și că, potrivit constatărilor tribunalului, aceste declarații au fost făcute în schimbul unei promisiuni din partea anchetatorilor. În aceste condiții, Curtea a concluzionat că refuzul curții de apel de a permite reclamantei să efectueze o examinare a credibilității și a fiabilității acestor elemente de probă a afectat în mod substanțial caracterul echitabil al procedurii, în special garanțiile de protecție a dreptului la apărare. În plus, achitarea reclamantei a avut loc după audierea a cinci martori de către tribunal, care a constatat că elementele de probă din dosar nu erau suficiente pentru a stabili vinovăția reclamantei. Curtea de apel s-a limitat să audieze trei dintre cei cinci martori audiați de tribunal, să respingă cererea de reexaminare a înregistrărilor audio, chiar dacă aceste elemente de probă susțineau teza provocării reclamantei, și s-a întemeiat pe celelalte înscrisuri din dosarul tribunalului. Prin urmare, instanța de apel și-a întemeiat, în esență, condamnarea pe o nouă interpretare a majorității mărturiilor și a probelor, deși nu a audiat autorii, ceea ce a afectat în mod semnificativ dreptul la apărare.

Prin urmare, Curtea a concluzionat că faptul că reclamanta nu a putut, în niciun stadiu al procedurii, să interogheze sau să solicite interogarea martorului, coroborat cu refuzul curții de apel de a asculta în ședință publică înregistrările audio, precum și de a permite reclamantei să audieze martorii respectivi, ale căror declarații și înregistrări au fost ulterior utilizate împotriva sa, a fost de natură să afecteze garanțiile unei „proceduri contradictorii” și principiul „egalității armelor” într-un mod incompatibil cu dreptul la un proces echitabil.

Rotaru împotriva României

(30.08.2022, cererea nr. 26075/16)

încălcarea art. 3 (îngrijiri medicale acordate în detenție)

Cererea a avut ca obiect caracterul inadecvat al îngrijirilor medicale acordate reclamantului în timpul detenției sale, în special lipsa unei intervenții chirurgicale pentru tratarea cataractei cu care îi fusese afectat ochiul drept.

⁶ Disponibilă în limba română [aici](#).

Curtea a reținut că, pe toată durata detenției sale, reclamantul a fost supus mai multor examinări efectuate de personalul medical în închisorile în care a fost deținut succesiv și în mai multe clinici oftalmologice. Medicii specialiști care l-au consultat au subliniat necesitatea unei intervenții chirurgicale pentru tratarea cataractei. Reclamantul a fost internat în spital de mai multe ori tocmai „în vederea soluționării problemei sale oftalmologice” și „în vederea efectuării intervențiilor chirurgicale oftalmologice prescrise”. Guvernul nu a explicat motivul pentru care reclamantul a trebuit să aștepte patru luni pentru a consulta un specialist sau motivul pentru care autoritățile au avut nevoie de încă trei luni pentru a-l spitaliza. În plus, Guvernul nu a explicat în mod convingător de ce intervenția chirurgicală indicată pentru tratarea cataractei reclamantului nu a putut fi efectuată în următorii patru ani, din 2015 până în aprilie 2019, data eliberării sale, în pofida unei hotărâri definitive a Judecătoriei Târgu-Jiu prin care autoritățile erau obligate să acorde reclamantului „îngrijirile medicale impuse de starea sa de sănătate”. În aceste condiții, Curtea nu poate considera că, cu privire la acest aspect specific, autoritățile competente au făcut ceea ce se putea aștepta în mod rezonabil din partea lor în raport cu cerințele art. 3 din Convenție.

A.E.J. împotriva României

(30.8.2022, cererea nr. 33463/18)

încălcarea art. 6 (proces echitabil; anchetă efectivă; abuz sexual)

În cauză, invocând art. 6 § 1 din Convenție, reclamanta s-a plâns că autoritățile nu au anchetat în mod efectiv acuzațiile sale de abuz sexual și, prin urmare, au încălcat obligația pozitivă de a o proteja de tratamente inumane și degradante.

Curtea a identificat multiple deficiențe în ancheta efectuată în speță: concluzii bazate numai pe declarațiile suspectului; lipsa unei evaluări sensibile din punct de vedere al contextului a credibilității declarațiilor și verificarea tuturor circumstanțelor înconjurătoare care ar fi putut fi efectuate prin interogarea persoanelor cunoscute de reclamantă și făptuitor; întâzieri în anchetarea primei plângeri care a permis desfășurarea celei de-a doua fapte; lipsa unei examinări psihologice a reclamantei pentru a verifica dacă și-a dat sau nu consimțământul efectiv față de actele în cauză; prezența stereotipurilor, deja observate de Curte în cauze anterioare similare. În concluzie, Curtea consideră că deficiențele au fost de asemenea natură încât ancheta nu a respectat cerințele inerente obligațiilor pozitive ale statelor de a aplica în mod eficient un sistem penal care sancționează toate formele de abuz sexual împotriva copiilor.

Porge împotriva României

(6.9.2022, cererea nr. 69183/14)

decizie de inadmisibilitate (art. 6; art. 8)

În cauză, reclamantul a susținut că, în procesul penal împotriva sa, dreptul la un proces echitabil și dreptul la respectarea vieții private au fost încălcate.

Curtea a reținut că, în fața instanței de fond, reclamantul a avut posibilitatea de a asculta și de a dezbate înregistrările, în prezența avocatului său și în cadrul unei ședințe publice. Astfel, acesta a fost în măsură să invoce argumente cu privire la conținutul înregistrărilor și să repună în discuție credibilitatea acestora. Instanța a examinat argumentele sale și le-a respins, motivându-și decizia. Reclamantul nu a reiterat aceste argumente în apel, motivele sale limitându-se la aspecte de procedură. În plus, instanțele naționale au efectuat o analiză echilibrată a tuturor elementelor de probă și au examinat cu atenție valoarea probantă a acestora.

În ceea ce privește capătul de cerere al reclamantului privind încălcarea art. 8, Curtea a reținut că acesta nu a invocat în fața instanțelor naționale, nici direct, nici indirect, protecția de care beneficia în temeiul articolului respectiv. Acesta ar fi putut formula o asemenea cerere ori în cadrul procesului penal, ori prin intermediul unei proceduri judiciare separate. În consecință, capătul de cerere a fost respins pentru neputuirea căilor de recurs interne, conform art. 35 din Convenție.

Fierăscu împotriva României

(6.9.2022, cererea nr. 19444/14)

decizie de inadmisibilitate (art. 6; proces echitabil)

În cauză, invocând art. 6 din Convenție, reclamantul s-a plâns de lipsa de echitate a procesului penal împotriva sa și a considerat că instanțele naționale nu au examinat în mod corespunzător argumentul provocării polițienești.

Curtea a observat că instanțele naționale au examinat în detaliu argumentele întemeiate pe provocarea polițienească și le-au respins, pe baza circumstanțelor concrete ale cauzei. Condamnarea reclamantului s-a întemeiat pe o serie de probe coroborate la care acesta a avut acces și a putut să le discute în conformitate cu principiul contradictorialității. Instanța națională a audiat agentul sub acoperire în ședință publică și în prezența reclamantului. Declarațiile respective nu au constituit singurul element de probă, instanțele au dispus de dovezi științifice că pudra vândută conținea substanțe interzise și au respins ca nefondate susținerile reclamantului privind modificarea acestor elemente de probă. Prin urmare, utilizarea, în cadrul unui proces penal, a probelor obținute prin utilizarea unor tehnici speciale de investigare nu a ridicat nicio problemă în raport cu art. 6.

Năstase și Năstase împotriva României

(6.9.2022, cererile nr. 46/15 și 744/15)

decizie de inadmisibilitate (art. 6; imparțialitatea completului de judecată; compunerea instanței; administrarea probelor)

În cauză, reclamantii au fost condamnați pentru faptul că, în perioada 2002-2004, au importat ilegal bunuri în România pentru uz propriu, prin intermediul unor societăți comerciale administrate de înalți funcționari din cadrul Guvernului pe care reclamantul îl conducea în calitate de prim-ministru. În fața Curții, au formulat următoarele capete de cerere:

a) compunerea nelegală a completului de cinci judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție;

b) membrii completului respectiv care au examinat recursul reclamanților nu au dat dovadă de imparțialitate, unul dintre aceștia nutrind resentimente față de reclamanți, deoarece avocatul lor a contestat public numirea sa în calitate de judecător, contestație care a făcut obiectul unei mediatizări extinse. De asemenea, doi dintre membrii completului au făcut parte din completul de judecată care a pronunțat o hotărâre anterioară de condamnare a unuia dintre reclamanți și în care s-a arătat că acesta „reprezenta personificarea corupției”;

c) lipsa de echitate a procesului în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanța de recurs pronunțând condamnarea după ce au fost achitați pe fond, fără a administra în mod direct majoritatea probelor pe care s-a bazat decizia sa;

d) au fost victimele unei provocări polițienești.

Curtea a respins toate capetele de cerere, reținând următoarele:

a) ca urmare a încetării mandatului vicepreședintelui ICCJ, specializat în materie penală, președintele Înaltei Curți a decis, în interesul unei bune administrări a justiției, să-l numească pe președintele Secției penale pentru a prezida temporar un complet de cinci judecători până la numirea unui nou vicepreședinte. Această decizie nu poate fi considerată arbitrară sau vădit nerezonabilă. Este pe deplin rezonabil ca președintele Înaltei Curți să decidă, în interesul unei mai bune administrări a justiției și în limitele dispozițiilor legale aplicabile, cu privire la anumite măsuri temporare privind conducerea completurilor de judecată. Curtea nu a constatat nicio încălcare vădită a dreptului național nici în modul în care a fost stabilită compunerea completului, nici în aprecierea efectuată de autoritățile naționale cu privire la aplicarea dreptului național. Prin urmare, nimic nu îi impune Curții să examineze în continuare dacă, în pofida constatării conformității cu normele naționale, aplicarea normelor interne a avut totuși consecințe incompatibile cu obiectul și finalitatea dreptului la „o instanță instituită prin lege” în sensul Convenției;

b) argumentele reclamanților nu constituie elemente de natură să răstoarne prezumția de imparțialitate subiectivă a judecătorilor în cauză. Prin contestarea calității de judecător a lui I. B. în cadrul unui proces penal anterior, reclamantul a încercat să conteste

legalitatea completului de judecată constituit în cadrul acestei proceduri, prevalându-se astfel pe un mijloc procedural de apărare. Contestarea calității de judecător a fost soluționată prin hotărârea definitivă a Înaltei Curți din 20 iunie 2012, iar Curtea a concluzionat că instanța care l-a condamnat pe reclamant a fost „instituită prin lege”.⁷ În acest context și în pofida acoperirii mediatice a contestației la momentul respectiv, demersul reclamantilor nu poate, în sine, să repună în discuție imparțialitatea subiectivă a judecătorului. În ceea ce privește argumentul reclamantului întemeiat pe modul de redactare a hotărârii pronunțate la 30 ianuarie 2012, Curtea a amintit că a statuat, în temeiul art. 18 din Convenție, că, afirmând că corupția în clasa politică era „personificată” de reclamant, cea mai înaltă instanță națională a exprimat consecința concluziei sale cu privire la răspunderea penală a persoanei în cauză, stabilită în urma unui proces penal, pentru corupție la nivel înalt. În contextul său, expresia în cauză urmărea să indice o evaluare generală a stării de corupție din România pentru anul 2004 și să indice că statul de drept nu tolerează un astfel de comportament. Chiar dacă numele reclamantului a fost menționat, nu se poate considera că, în sine, această expresie poate justifica reținerea imparțialității judecătorilor care au pronunțat această hotărâre în raport cu orice alt fapt de natură penală referitor la reclamant;

c) instanța de recurs a pronunțat o hotărâre motivată, care nu a părut arbitrară sau vădit nerezonabilă, în care a explicat motivele pentru care a decis să se îndepărteze de la constatările instanței inferioare și să anuleze hotărârea acesteia și, mai important, motivul pentru care a considerat că elementul subiectiv al infracțiunilor exista în speță, ceea ce a avut greutate în decizia instanței inferioare de a achita reclamantii de acuzațiile de luare de mită și, respectiv, de complicitate la luare de mită. Părților li s-a oferit posibilitatea de a discuta toate probele în fața instanței de recurs, inclusiv probe administrate numai în fața instanței de fond. În măsura în care reclamantii au criticat instanța de recurs că nu s-a pronunțat „în deplină competență” și că nu a efectuat o nouă apreciere a constatării privind perceperea unor avantaje materiale efectuată de instanța de fond, Curtea a considerat că instanța de recurs a explicat că trebuia să își limiteze examinarea la motivele invocate de părți;

d) Curtea a considerat, pe baza informațiilor aflate la dosar, că poate concluziona cu un grad suficient de certitudine că organele de urmărire penală au investigat activitatea reclamantului în mod esențial pasiv și că acestea nu l-au determinat să săvârșească infracțiunea pe care altfel acesta nu ar fi săvârșit-o. Măsurile de supraveghere nu constituie o provocare în sensul jurisprudenței Curții în cadrul art. 6 din Convenție. Utilizarea ulterioară, în cadrul procesului penal împotriva reclamantului, a probelor obținute prin măsuri de supraveghere nu ridică nicio problemă din punctul de vedere al art. 6 § 1.

Bogdan împotriva României

(27.9.2022, cererea nr. 32916/20)

decizie de inadmisibilitate (art. 39; soluționare amiabilă; confidențialitate; abuz de dreptul de a introduce o cerere individuală)

Cauza a avut ca obiect procedura disciplinară împotriva unei judecătore, procedură ce a fost soluționată prin excluderea acesteia din magistratură.⁸ Curtea a reținut nerespectarea de către reclamantă a reglementărilor Curții în materie de confidențialitate a procedurii de soluționare amiabilă. Astfel, reclamanta a dezvăluit detaliile negocierilor de soluționare amiabilă a cauzei sale în fața Curții în cadrul unei proceduri pe care a inițiat-o la o instanță națională, fiind conștientă de cerința de confidențialitate. Ulterior, detalii ale acestor negocieri, inclusiv copii ale scrisorilor și ale declarațiilor de soluționare amiabilă care le însoțesc au apărut în mass-media. Curtea a concluzionat că dezvăluirea detaliilor negocierilor de soluționare amiabilă a încălcat principiul confidențialității prevăzut la art. 39 § 2 din Convenție și la art. 62 § 2 din Regulamentul Curții și că, în aceste circumstanțe,

⁷ Curtea face referire la *Năstase împotriva României* (dec.), nr. 80563/12, 18 noiembrie 2014. Hotărârea este disponibilă în limba română [aici](#).

⁸ A se vedea și *Bogdan împotriva României*, în care Curtea a constatat încălcarea art. 6 § 1 din Convenție. Hotărârea este disponibilă în limba română [aici](#).

comportamentul său a constituit un abuz de dreptul de a introduce o cerere individuală, în sensul art. 35 § 3 lit. a) din Convenție.

Hanganu și Gădălean împotriva României

(27.9.2022, cererea nr. 29874/18)

decizie de inadmisibilitate (art. 2; militar; accident aviatic; anchetă efectivă)

Cauza a avut ca obiect lipsa unei anchete efective privind accidentul aviatic în care și-a pierdut viața soțul și, respectiv, tatăl reclamantei și reclamantului.

Curtea a reținut că ancheta parchetului a fost completă și că instanța militară a efectuat propriul control independent al faptelor. Faptul că autoritățile au hotărât că accidentul a avut o cauză imprevizibilă nu poate schimba această constatare. Ancheta a fost inițiată chiar în ziua accidentului și s-a desfășurat rapid, fără nicio perioadă de inactivitate din partea autorităților, iar durata acesteia, de aproximativ 3 ani, a părut rezonabilă. În plus, reclamantii au avut acces la elementele dosarului, inclusiv la rapoartele tehnice care au fost declassificate în cursul procedurii. Cererile lor de probe au fost examinate de autoritățile care le-au respins pe o bază motivată.

Temeșan împotriva României

(27.9.2022, cererea nr. 60457/16)

decizie de inadmisibilitate (art. 6; încetarea urmăririi penale; prescripție)

Reclamantul⁹, fost președinte al Bancorex, a fost trimis în judecată, în 1999, pentru aprobarea ilegală a unor operațiuni financiare reprezentând mai mult de 5 000 000 USD. După un ciclu procesual, în 2015, Direcția Națională Anticorupție a încetat urmărirea penală față de reclamant, considerând că, deși faptele infracționale au existat, acestea erau prescrise. Plângerea reclamantului împotriva rezoluției respective a fost respinsă de Tribunalul București în 2016, instanța națională reținând că nu se putea concluziona că faptele nu au existat, toate probele parchetului indicând încălcarea acordării acreditivului și a prevederilor Regulamentului BNR privind efectuarea operațiunilor valutare din 1992; cu toate acestea, soluția de încetare a urmăririi penale era fondată, faptele fiind prescrise. În fața Curții, reclamantul s-a plâns că motivarea tribunalului i-a încălcat dreptul său la prezumția de nevinovăție, precum și că a fost obligat la plata cheltuielilor judiciare.

Curtea a reținut că instanța națională s-a limitat să dovedească faptele pe baza elementelor de probă prezentate și a constatat încălcarea normelor bancare de către reclamant. Procedând astfel, instanța nu a specificat și nici nu a sugerat că reclamantul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 248 alin. (2) C. pen. și a constatat legalitatea rezoluției de încetare a urmăririi penale ca urmare a intervenției prescripției. Tribunalul nu a examinat vinovăția subiectivă a reclamantului și nimic din limbajul utilizat nu a sugerat că reclamantul ar fi fost vinovat de o anumită infracțiune în temeiul dreptului penal, doar a confirmat că motivul încetării urmăririi penale era de natură tehnică.

Velcu și alții împotriva României

(7.7.2022, cererea nr. 63313/16 și alte 11)

Abos și alții împotriva României

(15.9.2022, cererea nr. 36002/19 și alte 6)

Boca și alții împotriva României

(15.9.2022, cererea nr. 38482/16 și alte 12)

încălcarea art. 3 (condiții de detenție)

Curtea a reținut condițiile precare de detenție ale reclamantilor, făcând trimitere la principiile stabilite în jurisprudența sa, în special la *Rezmiveș și alții împotriva României*. Astfel, lipsa de spațiu într-o cameră de detenție reprezintă un factor de luat în considerare la stabilirea condițiilor de detenție ca fiind „degradante” din punctul de vedere al art. 3 din Convenție și poate constitui o încălcare, atât considerat individual, cât și împreună cu alte deficiențe.

⁹ Răzvan Liviu Temeșan a decedat în 2020, după introducerea cererii în fața Curții. Fiul său a comunicat Curții că intenționează să urmeze procedura.

Lordănescu și alții împotriva României

(25.9.2022, cererea nr. 60214/16 și alte 9)

Gavrilă și alții împotriva României

(22.9.2022, cererea nr. 31865/16 și alte 10)

decizii de inadmisibilitate (art. 3; condiții de detenție)

Curtea a constatat că reclamantii și-au pierdut calitatea de victimă deoarece au beneficiat de măsurile compensatorii oferite prin Legea nr. 169/2017 de modificare și completare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor.

Niță și alții împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 6041/17 și alte 3)

Nae și alții împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 64420/16 și alte 2)

Zătreanu și alții împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 45524/16 și alte 9)

Vasile și alții împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 40750/16 și alte 7)

Bujoreanu și alții împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 40331/16 și alte 8)

Simeny și alții împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 27264/16 și alte 9)

Niculae și alții împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 26141/16 și alte 12)

Pop și alții împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 18417/16 și alte 12)

Dioszegi împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 21531/20)

Terna împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 21630/17)

Pestrițu împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 16005/17)

Dobre împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 14224/17)

Țirău împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 55814/16)

Stroe împotriva României

(25.8.2022, cererea nr. 58253/15)

Florea și alții împotriva României

(8.9.2022, cererea nr. 766/18 și alte 6)

Cîrdu împotriva României

(8.9.2022, cererea nr. 49724/17)

Banu și alții împotriva României

(8.9.2022, cererea nr. 15009/17 și alte 4)

Rusu și alții împotriva României

(8.9.2022, cererea nr. 59222/16 și alte 9)

Bran împotriva României

(8.9.2022, cererea nr. 47981/16)

Moroian împotriva României

(8.9.2022, cererea nr. 40618/16)

Herghelegiu împotriva României

(8.9.2022, cererea nr. 27814/16)

Ene și alții împotriva României

(8.9.2022, cererea nr. 27213/16 și alte 6)

Scaglione și alții împotriva României

(8.9.2022, cererea nr. 27945/15 și alte 17)

Trușcă împotriva României

(8.9.2022, cererea nr. 908/15)
Cune împotriva României
(8.9.2022, cererea nr. 82051/17)
Manea și Iordache împotriva României
(22.9.2022, cererile nr. 9475/17 și 34654/17)
Cioban Junc împotriva României
(22.9.2022, cererea nr. 78228/16)
Oața și alții împotriva României
(22.9.2022, cererea nr. 75232/16 și alte 5)
Toma și alții împotriva României
(22.9.2022, cererea nr. 54726/16 și alte 5)
decizii de scoatere de pe rol

Costin Leonard Fălcuță
Revizor jurist
Serviciul Coordonare Traduceri
Institutul European din România